

Afera u vezi sa konsultantskim ugovorima Elektroprivrede Crne Gore i mogućom štetom po državu koja možda doseže i do 20 miliona eura je stara već nekoliko godina. Međutim, nedavno hapšenje bivšeg direktora Flavia Bjanka koga je, kao manjinski akcionar, postavio italijanski menadžment nagovještava moguć sudski epilog.

Specijalno državno tužilaštvo je pokrenulo istragu protiv šest sadašnjih i bivših funkcionera Elektroprivrede (EPCG) zbog sumnje da su zloupotrebom službenog položaja, odnosno, sklapanjem spornih ugovora o, takozvanim, konsultantskim uslugama za Elektroprivredu oštetili tu kompaniju za više miliona eura.

Osim bivšeg finansijskog direktora EPCG, Flavia Bjanka koji je uhapšen 15. aprila, krivičnom prijavom su obuhvaćeni bivši rukovodioci, takođe Italijani: Enriko Malerba i Masimo Sali, ali i državljeni Crne Gore: Slobodan Tanasijević, Venka Janjušević i Vojka Čalasan.

Nevladina organizacija MANS je još prije nekoliko godina, nakon obavljenog istraživanja, ukazala na postojanje osnova za sumnju da su ugovori o konsultantskim i pravničkim uslugama samo pokriće za izvlačenje novca iz EPCG.

Koordinator istraživačkog centra MANS-a Ines Mrdović kaže da je EPCG prvi put u svom revizionom finansijskom Izvještaju za 2012. godinu prikazala da ima određene "povezane" poslove sa kompanijom A2A i da je indikativno bilo to što je tada prvi put bilo prikazano da su ti poslovi postojali čak i 2011. godine.

"Elektroprivreda Crne Gore je imala obavezu da i u izvještaju za 2011. prikaže te poslove, ali to nije urađeno. Mi smo polovinom 2013. pozvali tužioca da ispita o kakvim se konsultantskim ugovorima radi", navodi Mrdović koja, primjetivši da u ovom slučaju ima previše elemenata za sumnju, kaže da više nije u pitanju šteta od 15 miliona eura koji su "ispumpani" iz EPCG, već da je ta cifra značajno veća.

"Do kraja 2014. bila oko 19 miliona eura. U to ne ulazi prošla godina za koju ne znamo da li je bilo, odnosno, koliko su iznosili povezani poslovi između ovih kompanija", kaže Mrdović. Institucije sistema nemoćne

Italijanski državljeni su upravljanje EPCG preuzeli početkom marta 2010. godine na osnovu Ugovora o menadžmentu koji su potpisali Vlada kao većinski vlasnik i italijanska A2A koja je prethodno kupila četrdesetak posto akcija.

Nedugo potom, ostatak manjinskih akcionara je počeo da sumnja da se iz njihove kompanije nezakonito izvlači novac kroz fiktivne ugovore. Operacija se odvijala tako što je menadžment davao milione eura firmama povezanim sa A2A bez ikakvog tendera. Iz italijanske kompanije je tada saopštavano da su od Komisije za javne nabavke obaviješteni da se za konsultantske usluge ne raspisuje tender, ali to su naknadno demantovale i Komisija za kontrolu postupka javnih nabavki i Uprava za javne nabavke.

“Radi se o očiglednom kriminalu”, kaže predsjednik Udruženja manjinskih akcionara Elektroprivrede Vasilije Miličković, koji smatra da EPCG ima više od 150 vrsnih pravnika i da absolutno nema nikakvu potrebu za dodatnim pravni uslugama.

“Konsultantske i pravničke usluge su uobičajen termin koji se koristi kada nekome hoćete da operete novac vi mu ispostavite fakturu po tom osnovu. Međutim, pošto mi imamo državu zarobljenu od jednog čovjeka, institucije sistema su absolutno nemoćne”, kaže Vasilije Miličković, koji je nedavno saslušan u Specijalnom tužilaštvu sa kojim se “dogovorio da involvira” sve krivične prijave koje je do sada podnio, među kojima su i četiri - pet protiv premijera Mila Đukanovića.

“Biće veoma interesantno vidjeti kako će se specijalni tužilac Milivoje Katnić odnositi prema tim krivičnim prijavama”, kaže Miličković, koji, ipak, u vezi konačnih rezultata ima velike rezerve zbog velikih opstrukcija državnih institucija.